

การทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ
ในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล
Copyright by Mahidol University

การทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

RESEARCH REVIEWS ON MANAGEMENT TO IMPROVE NUTRITIONAL STATUS IN PATIENTS WITH END STAGE RENAL DISEASE UNDERGOING HEMODIALYSIS

กนกวรรณ ฝาสุชาติ 5036187 RAAN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: มณี อากานันท์กุล, Ph.D. (Nursing), วรรณภา ประไพพานิช, Ph.D. (Nursing)

บทคัดย่อ

ภาวะทุพโภชนาการเป็นปัญหาสำคัญในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และปัญหาที่พบบ่อย ได้แก่ ภาวะอัลบูมินในเลือดต่ำ ความไม่สมดุลของน้ำและเกลือแร่ในร่างกาย สาเหตุเกิดได้จากหลายปัจจัย เช่น จากผู้ป่วย จากการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และจากความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องของบุคลากรทางการแพทย์และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งภาวะทุพโภชนาการดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ทางสุขภาพและการพยากรณ์โรคของผู้ป่วย โดยเพิ่มความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตและการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลมากขึ้น ดังนั้นการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยกลุ่มนี้จึงมีความสำคัญมาก

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อทบทวน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในปี ค.ศ. 1999 - 2009 จากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์และวารสารทางวิชาการต่างๆ ได้งานวิจัยจำนวน 32 เรื่อง เป็นงานวิจัยในระดับ A จำนวน 15 เรื่อง ระดับ B จำนวน 17 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่าในการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ต้องเริ่มที่การประเมินปัญหาและภาวะโภชนาการของผู้ป่วย เพื่อนำมาวางแผนในการจัดการได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยแบ่งการจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการให้ความรู้ 2) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการให้คำปรึกษา 3) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการสนับสนุน 4) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการออกกำลังกาย 5) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม และ 6) การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ โดยการให้อาหารเสริมเฉพาะโรค ผลการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่พยาบาลสามารถปรับใช้และนำไปสร้างแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการดูแลเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและควรมีการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ ทดลองปฏิบัติก่อนนำสู่การปฏิบัติจริงในคลินิก

คำสำคัญ: การจัดการเพื่อส่งเสริมภาวะโภชนาการ / โรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย / การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

RESEARCH REVIEWS ON MANAGEMENT TO IMPROVE NUTRITIONAL STATUS IN PATIENTS WITH END STAGE RENAL DISEASE UNDERGOING HEMODIALYSIS

KANOKWAN PARSUKDEE 5036187 RAAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: MANEE ARPANANTIKUL, Ph.D. (NURSING), WONNAPHA PRAPAIPANICH, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

Malnutrition is a major problem among patients with end stage renal disease undergoing hemodialysis. A frequent problem is hypoalbuminemia, an imbalance of fluids and electrolytes in the body. Several factors known to cause the above mentioned problem are: the patients, hemodialysis and misconceptions of medical personnel and others concerned. Malnutrition correlated with the health outcome and prognosis of patients by increasing the risk of death and increasing hospital admission. Therefore it is very important for the management to improve the nutritional status of these patients.

This study was to review, analyze and synthesize knowledge from the research on management to improve nutritional status in patients with end stage renal disease undergoing hemodialysis by searching for related research and publications. In the years 1999-2009 from electrical databases and various journals there were 32 research studies, 15 of level A and 17 of level B.

The results found that the management to improve nutritional status in patients with end stage renal disease undergoing hemodialysis should start by evaluating problems and the nutritional status of patients to be able to plan appropriately. The management is divided into six methods to improve nutritional status 1) providing knowledge 2) counseling 3) supporting 4) exercise 5) hemodialysis and 6) providing specific disease supplements.

These findings contain basic information which nurses can apply and develop into guidelines on proper care to improve nutritional status in patients with end stage renal disease undergoing hemodialysis. These results should be further checked by experts before trial to follow in clinical practice.

**KEY WORDS: MANAGEMENT TO IMPROVE NUTRITIONAL STATUS /
END STAGE RENAL DISEASE / HEMODIALYSIS**

229 pages